

मराठी विभाग

जागतिक हावभाव भाषा दिनाच्या निमित्ताने

**‘वि. म. लोहिया कर्णबधीर शाळेस
अभ्यास भेट’**

"Education for Knowledge, Science, and Culture"

- Shikshanmaharshi Dr. Babuji Salunkhe

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

**Vivekanand College, Kolhapur
(Autonomous)**

2022-23

Report: Karnabadhir Vidyalay Visit

1. Name of Department : Marathi
2. Name of Organized Activity : Field Visit (*Karnabadhir Vidyalay*)
3. Date/ Duration : 23/09/2022
4. Aims and Objectives : 1. To make aware of the problems of deaf students.
2. To develop social consciousness among students.
5. No. of beneficiaries : Total = 22

Teachers	Male	03
Students	Male	06
	Female	17

6. Expenditure & funding agency : Nil
7. Brief description : On the occasion of World Sign Language Day, the students of Marathi Department of Vivekananda College visited V M Lohia Karnbadhir Vidyalaya Kolhapur and explained the method of education of deaf children. Also, fruits and food were distributed to school children on this occasion.
8. Outcomes : 1. Realized the problem of deaf students.
2. Social consciousness developed among college students.
9. Photos : Enclosed
10. Signatures of coordinator/ organizer: Dr. Pradip Yashwant Patil

1. College Reg. No. H.S.C. 1074/R 1/D1 B.B. 1976
2. College Code No. 21.09.002
3. College U.Dise No. 2734/30/1006

ज्ञान विज्ञान आणि सुसंस्कार यांच्याशी शिक्षण प्रसार
शिक्षणपद्धती ही बापूजी साजरी

Estd June 1964

**Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR (AUTONOMOUS)**

21 30, F Tarabai Park, Kolhapur, Tal. Karveer, Dist. Kolhapur 416003
Affiliated to Shivaji University, Kolhapur (M.S.)

NAAC Reaccredited : "A" (CGPA 3.24)
College with Potential for Excellence by U.G.C., New Delhi
"Star College" by D.B.T. Govt. of India
ISO 9001 : 2015

(स्थापन) कोल्हापूर

Ph : 0231-2650612, 2650840 | Fax : 0231-2650840 | Reel : 0231-2653962 | Website : www.vivekanandcollege.org | E-mail : info@vivekanandcollege.org

Founder Dr. Bapuji Salunkhe D. Lit	President Hon. Chandrakant Dada Patil MLA	Chairman Prin. Abhaykumar Salunkhe MA	Secretary Prin. Mrs. Shubhangi Gavade M.Sc., B.Ed	Principal Dr. R. R. Kumbhar M.Sc. M.Phil. Ph.D
--	---	---	---	--

Sl No 108 1147/2022 23

Date 27/9/2022

To,
The Headmaster,
Vinay Kumar Madanmohan Lohia
Mook Badhir Vidyalaya (School for Deaf and Dumb)
Kolhapur.

Sub: To know all about **Sign Language and Sign Language Interpreters** in the School for Deaf and Dumb

Respected Sir,

Happy International Day of Sign Languages-23rd September 2022!

Let's celebrate the day with the theme, "**Sign Language Unite Us**"
On occasion of International Day of Sign Languages, some of the students of B.A. intend to visit your vidyalaya to raise awareness how people who are dumb and deaf use sign languages to communicate and contribute to their communities. They are curious to learn how sign language interpretation enhances the accessibility at school and at works.

So kindly consider and let them know "**Sign Languages Are for Everybody**".

Looking forward to receive your co-operation and support.

With warm regards.

Dr. R. R. Kumbhar
PRINCIPAL
Vivekanand College,
Kolhapur

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's
VIVEKANAND COLLEGE, (AUTONOMOUS) KOLHAPUR

Department of English

Celebration of International Day of Sign Languages

23rd September 2022

**VISIT TO MOOK BADHIR VIDYALAYA
(SCHOOL FOR DEAF AND DUMB)**

ATTENDANCE

Sr. No	Name of the Student	Class	Signature
1	सुरेखा उशीक लाखे	BA I	S. A. Lakhe
2.	श्रेया महालक्षु मांडेकर	BA I	Shreyas
3.	शब्दा बालाजी वागमोडे	BA I	SBD
4.	तृप्ती अनिल कुंभार	BA I	Trupti
5.	हर्षदा जगन्नाथ काळे	B.A. II	Hale
6.	धनश्री जगदीश शिंदे	B.A. II	D. J. Shinde
7.	शाहीन फिरोज पठाण	B.A. II	Shahin
8.	स्वप्निल बाबुराव काशिद	B.A. F.Y.	Swarnil
9.	सुजल खंडू भिवरकर	B.A. F.Y.	Sujal
10.	गुलनाज वीसखान पठाण	B.A. S.Y.	Gulnazar
11	सानिया अस्लम पठाण	B.A. S.Y.	Sania
12	तेजस आनोज दाभाड	B.A. S.Y.	Tejas
13	वैभव विक्रा मालेकर	B.A. I	Vaibhav
14	जयेश संजय चव्हाण	B.A. I	Jayesh
15	प्रतिक्षा चौवार	B.A. III	Pratishtha
16.	अनूष्का चव्हाण	B.A. III	Anushka
17.	ऐश्वर्या गवसे	B.A. III	Aishwarya
18.	सानिका पाटील	B.A. III	Saanika
19.	किर्ती लादे	B.A. III	Kirti
20	धामिनी लादे	B.A. III	Dhamini
21	सुशिमता चौगुले	B.A. III	Sushimata
22	उदार् गुरव	B.A. III	Udar
23	तेजस्वी चौगुले	B.A. III	Tejaswini
24		B.A. III	

मराठी विभाग प्रमुख
श्रीविवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

"विवेकानंदच्या विद्यार्थ्यांची लोहिया मूककर्णबधिर शाळेस अभ्यास भेट"

कोल्हापूर : 4 : येथील विवेकानंद महाविद्यालयातील बी.ए. १ च्या विद्यार्थ्यांसह प्राध्यापकांनी जागतिक हावभाव भाषा दिनाच्या निमित्ताने वि. म. लोहिया कर्णबधिर विद्यालय, कोल्हापूर येथे भेट दिली. याप्रसंगी विद्यालयातील विविध वर्गात विद्यार्थ्यांनी जाऊन अध्ययन व अध्यापन पद्धतीच्या संदर्भात माहिती घेतली. याप्रसंगी शाळेतील विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाच्या प्राध्यापकांच्या वतीने फळे व खाऊ वाटप करण्यात आले. या अभ्यास भेटीसाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. आर. आर. कुंभार यांचे मार्गदर्शन लाभले.

कर्णबधिर मुलांनी आयुष्यात कोणत्याही प्रकारे खचून न जाता आपल्या व्यंगावर मात करून शिकण्याची जिद्द त्यांच्या एकूण वर्तनातून दिसून आली. ही मुलं तर शिकत होतीच, पण कौतुक करायला हवे ते येथील शिकवणाऱ्या शिक्षकांचे. या शिक्षकांनी कष्ट करून हा विद्यार्थी बोलला पाहिजे, त्याला अक्षरांची, चित्रांची, वस्तूंची ओळख व्हायला हवी यासाठीचे त्यांचे प्रयत्न खूप महत्वाचे आहेत.

याप्रसंगी या विद्यालयाचे मुख्याध्यापक श्री. राऊत यांनी संस्थेची, विद्यालयाची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली. सहशिक्षक, यादव मॅडम, कांबळे मॅडम, पाटील मॅडम यांनी विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन केले. यावेळी डॉ. प्रदीप पाटील यांनी मुख्याध्यापक, शिक्षकांचे आभार मानले. या अभ्यासभेटीसाठी डॉ. स्वप्निल बुचडे, डॉ. दादासाहेब घाडगे व २५ विद्यार्थी उपस्थित होते. या अभ्यासभेटीचे नियोजन डॉ. प्रभा पाटील यांनी केले.

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

जा.क्र.व्हीसीके/ मेलव्दारे/-2022-23

दि 04.10.2022

प्रति,
मा. संपादकसो,
दैनिक -----कोल्हापूर.

महोदय,
वरील बातमी आपल्या लोकप्रिय दैनिकात फोटोसह प्रसिद्ध करून सहकार्य करावे ही विनंती.
कळावे,

आपला विश्वासू

प्राचार्य डॉ. आर. आर. कुंभार
प्राचार्य
विवेकानंद कॉलेज
कोल्हापूर

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार’

– शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

मराठी विभाग

जागतिक हावभाव भाषा दिनाच्या निमित्ताने

‘कर्णबधिर शाळेस अभ्यास भेट’

शुक्रवार, २३ सप्टेंबर, २०२२

सकाळी ११.०० वाजता

बातमी (दै. पुढारी, १०/१०/२०२२)

‘विवेकानंद’च्या विद्यार्थ्यांची
लोहिया कर्णबधिर शाळेस भेट

कोल्हापूर : विवेकानंद महाविद्यालयातील बी.ए. १
च्या विद्यार्थ्यांसह प्राध्यापकांनी जागतिक हावभाव
भाषा दिनाच्या निमित्ताने वि. म. लोहिया कर्णबधिर
विद्यालयास भेट दिली. यावळी विद्यार्थ्यांनी
अध्ययन व अध्यापन पद्धतीच्या संदर्भात माहिती
घेतली. शाळेतील विद्यार्थ्यांना फळे व खाऊचे
वाटप करण्यात आले. मुख्याध्यापकांनी संस्था,
विद्यालयाची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली. डॉ. प्रदीप
पाटील यांनी आभार मानले. अभ्यासभेटीत डॉ.
स्वप्निल बुचडे, डॉ. दादासाहेब घाडगे यांच्यासह
२५ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. अभ्यासभेटीचे
नियोजन डॉ. प्रभा पाटील यांनी केले.

विभागप्रमुख

मराठी विभाग प्रमुख

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

‘ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार’

– शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

मराठी विभाग

जागतिक हावभाव भाषा दिनाच्या निमित्ताने

‘कर्णबधीर शाळेस अभ्यास भेट’

शुक्रवार, २३ सप्टेंबर, २०२२

सकाळी ११.०० वाजता

वि. म. लोहिया कर्णबधीर शाळेस भेट

कर्णबधीर शाळेतील विद्यार्थ्यांशी संवाद

आभार – डॉ. प्रदीप पाटील

वि. म. लोहिया कर्णबधीर विद्यार्थ्यांना खावू वाटप

डॉ. स्वप्निल बुचडे

डॉ. प्रदीप पाटील

Pradipta

प्रा. डॉ. एकनाथ आळवेकर (विभागप्रमुख)

मराठी विभाग प्रमुख

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

एक अविस्मरणीय अनुभव....

श्रेया सांडेकर

दिनांक ३ ऑक्टोबर ला ११:३० च्या सुमारास आम्ही सर्वजण 'वि. इ. लोहिया' वि. इ. लोहिया 'सॅट देण्यासाठी' सहपूज गेलो. तिथे गेल्यानंतर तिथले ते वातावरण पाहून अरेंच खूप छान वाटल. म्हणजे असा जाणवलच नाही की ही मुल आमच्यापेक्षा वेगळी आहेत. त्यांनी मुळात तस जाणवू दिलच नाही. ती इतकी खू आनंदी दिसायची, शिकताना कीती एकात्मतेन शिकायची हे पाहून मी तर थक्क झाले. देवाने त्यांना एक इंद्रिय कमी दिलंय हे ल्यानाही माहिती आहे. पण या गोंप्टीचा त्यांनी त्यांच्या वर काहीच परिणाम पडू दिला नाही; अस त्यांच्याकडे बाधितल्यावर जाणवत होत. त्या शक्ति प्रवेश केल्या पासून साझ लक्ष लेथील प्रत्येक वस्तू वेधून घेत होती. पायप्यांवरून जाताना त्यावर असणारे अंक, ~~व अ~~ जेणेकरून मुलांना अंक समजावणे सोपे होईल हा हेतू असावा. त्यानंतर आम्ही सात सात विद्यार्थी सिकून एका एका वर्गात गेली व ते नक्की कुसे शिकतात हे जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला.

एक वर्गात सात ~~आठ~~ विद्यार्थी होते. त्यांच्या बसण्याची व्यवस्थाही अर्धगोल पध्दतीने केली होती. या मागील उद्देश कदाचित प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे सारखे लक्ष देणे हा असावा. प्रत्येक गोंप्ट अगदी विचारपूर्वकतेने सांडली होती. वर्गाशिक्षकांची शिकविण्याची पध्दतही खूप छान वाटली. ते मुलांना खूप छान प्रकारे समजावून सांगत होते. वर्गात अनेक प्रकारचे तक्ते, कात्रणे, साँडेल्स बनविलेले होते. ज्याद्वारे त्यांना ते शिकवायचे इतकेच नाही तर त्यांच्याकरिता हेडफॉन सुध्दा उपलब्ध करून दिले होते. लहान मुलांना बोलून दाखवलेले जितक्या लवकर समजत नाही तितके चित्रातून समजते. याकरिता त्यांनी मुलांना डिजिटल पध्दतीने शिक्षण दिले जात

होते आणि प्रत्येक वर्गात प्रवेश केल्यानंतर ती मुळे आम्हाला
अगदी सादराने घीट करत होती. शिक्षकांनी विचारलेल्या
प्रश्नांची उत्तरे देत होती काही जणहा नीट बोलताही येत
नसायचे पण तरीही ते बोलण्याचा प्रयत्न करायचे. मला
त्यांच या बाबतीत खूप अप्रूप वाटल.

आणि सर्वात जास्त कौतुक शिक्षकांच वाटल कारण
ते त्या मुलांना इतक्या छान प्रकारे समजवत होते.
त्यांच्याशी कन्व्हर्सिकेट करत होते एकलक्षि ने त्यांच्यापरी
खूप प्रशंसाशीलपणे बोलत होते

आज तेशूत परत येताला मात्र मला बव्याचे
नवील गोष्टी समजल्या. त्यांना सेटच्यापूर्वीची वमी
आणि नंतरची मी शत खूप फरक जाणवला तिथे जाऊन
मला माझ्यासारखी बदलसीख कोणीच नाही अस वाटायचे
पण जेव्हा या मुलांना मी सीटली तेव्हा माझा हा
गेरसमज पूर्णपणे दूर झाला. त्यांच्याकडे बघून मला
माझं दुःख काहिय नाही वाटल. त्या मुलांकडे एकदाची
हसता नसूनही त्यांना त्याच दुःख वाटत नव्हत. उलट
ने तेहमी हसतमुख दिसायचे. मला ही गोष्ट मात्र
समजली की आयुष्यात कितीही संकट आली मग ती
छोटी असोत वा मोठी त्याचा सामना हसतमुखात
करता आला पाहिजे

ही एक सोप्याची शिकवण मला त्यादिवशी
सिकाली.

'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार'

- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)

मराठी विभाग

जागतिक हावभाव भाषा दिनाच्या निमित्ताने

'कर्णबधिर शाळेस अभ्यास भेट'

शुक्रवार, २३ सप्टेंबर, २०२२

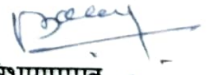
सकाळी ११.०० वाजता

अहवाल

विवेकानंद महाविद्यालयातील बी.ए. १ च्या विद्यार्थ्यांसह प्राध्यापकांनी जागतिक हावभाव भाषा दिनाच्या निमित्ताने वि. म. लोहिया कर्णबधिर विद्यालय, कोल्हापूर येथे भेट दिली. याप्रसंगी विद्यालयातील विविध वर्गात विद्यार्थ्यांनी जाऊन अध्ययन व अध्यापन पद्धतीच्या संदर्भात माहिती घेतली. याप्रसंगी शाळेतील विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाच्या प्राध्यापकांच्या वतीने फळे व खाऊ वाटप करण्यात आले. या अभ्यास भेटीसाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. आर. आर. कुंभार यांचे मार्गदर्शन लाभले.

कर्णबधिर मुलांची आयुष्यात कोणत्याही प्रकारे खचून न जाता आपल्या व्यंगावर मात करून शिकण्याची जिद्द त्यांच्या एकूण वर्तनातून दिसून आली. ही मुलं तर शिकत होतीच, पण कौतुक करायला हवे ते येथील शिकवणाऱ्या शिक्षकांचे. या शिक्षकांनी कष्ट करून हा विद्यार्थी बोलला पाहिजे, त्याला अक्षरांची, चित्रांची, वस्तूंची ओळख व्हायला हवी यासाठीचे त्यांचे प्रयत्न खूप महत्वाचे आहेत.

याप्रसंगी या विद्यालयाचे मुख्याध्यापक श्री. राऊत यांनी संस्थेची, विद्यालयाची माहिती विद्यार्थ्यांना दिली. सहशिक्षक, यादव मॅडम, कांबळे मॅडम, पाटील मॅडम यांनी विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन केले. यावेळी डॉ. प्रदीप पाटील यांनी मुख्याध्यापक, शिक्षकांचे आभार मानले. या अभ्यासभेटीसाठी डॉ. स्वप्निल बुचडे, डॉ. दादासाहेब घाडगे व २५ विद्यार्थी उपस्थित होते. या अभ्यासभेटीचे नियोजन डॉ. एकनाथ आळवेकर यांनी केले.

विभागप्रमुख
(प्रा. डॉ. सु. वी. आळवेकर)
मराठी विभाग प्रमुख
विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)